

BẢN SỐ: 01.

BỘ VĂN HÓA, THỂ THAO VÀ DU LỊCH CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
THANH TRA BỘ Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

Số: 09 /KL-TTr

Hà Nội, ngày 11 tháng 3 năm 2024

MẬT

KẾT LUẬN THANH TRA

Về việc chấp hành các quy định pháp luật trong công tác quản lý và tổ chức lễ hội tại tỉnh Quảng Ninh

GIẢI MẬT

Từ: 14h 30' ngày 12/3/2024

Thực hiện Quyết định thanh tra số 07/QĐ-TTr ngày 10/01/2024 của Chánh Thanh tra Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch về thanh tra việc chấp hành các quy định pháp luật trong công tác quản lý và tổ chức lễ hội tại tỉnh Quảng Ninh; từ ngày 18 đến ngày 19/02/2024, Đoàn thanh tra đã tiến hành thanh tra tại: Ban quản lý di tích lịch sử Quốc gia đặc biệt Đền Cửa Ông - Cặp Tiên, phường Cửa Ông, thành phố Cẩm Phả, Ban quản lý di tích và danh lam thắng cảnh Yên Tử, xã Thượng Yên Công, thành phố Uông Bí.

Quá trình thanh tra, Đoàn thanh tra đã làm việc với đại diện lãnh đạo địa phương, Trưởng phòng Văn hóa và Thông tin thành phố Cẩm Phả; Trưởng các Ban quản lý di tích lịch sử Quốc gia đặc biệt Đền Cửa Ông - Cặp Tiên; Ban quản lý di tích và danh lam thắng cảnh Yên Tử; tiến hành kiểm tra thực tế tại di tích Đền Cửa Ông - Cặp Tiên, di tích lịch sử và danh thắng Yên Tử, hồ sơ di tích.

Xét báo cáo kết quả thanh tra ngày 08/3/2024 của Trưởng Đoàn thanh tra, Chánh Thanh tra Bộ kết luận như sau:

I. KHÁI QUÁT CHUNG

Công tác quản lý và tổ chức lễ hội tại các di tích trên địa bàn tỉnh Quảng Ninh được Ủy ban nhân dân tỉnh Quảng Ninh chỉ đạo Sở Văn hóa và Thể thao triển khai thực hiện theo quy định. Tại các di tích đều thành lập Ban tổ chức, các tiểu ban, ban hành quy chế phân công nhiệm vụ đối với các thành viên.

1. Di tích Quốc gia đặc biệt Đền Cửa Ông - Cặp Tiên

Quần thể di tích Đền Cửa Ông (còn có tên gọi khác là “Đông Hải Linh Từ”) được Bộ Văn hóa - Thông tin (nay là Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch) xếp hạng di tích lịch sử năm 1989. Quyết định số 2082/QĐ-TTg ngày 25/12/2017 của Thủ tướng Chính Phủ xếp hạng quần thể di tích Quốc gia đặc biệt Đền Cửa Ông thuộc phường Cửa Ông, thành phố Cẩm Phả, tỉnh Quảng Ninh và Đền Cặp Tiên thuộc huyện Vân Đồn, tỉnh Quảng Ninh (cách Đền Cửa Ông khoảng 2km).

Quyết định số 4220/QĐ-UBND ngày 08/10/2019 của Ủy ban nhân dân tỉnh Quảng Ninh về việc thành lập Ban quản lý di tích lịch sử Quốc gia đặc biệt Đền

Cửa Ông - Cặp Tiên.

Quyết định số 222/QĐ-UBND ngày 25/01/2024 của Ủy ban nhân dân thành phố Cẩm Phả về việc thành lập Ban tổ chức Lễ hội Đền Cửa Ông tháng 02 năm Giáp Thìn 2024. Ngày 23/01/2024, Ban quản lý di tích ban hành Quyết định số 03/QĐ-BQLDT về thành lập Ban tổ chức Lễ Khai hội Đền Cặp Tiên năm Giáp Thìn 2024.

Ban tổ chức Lễ hội Đền Cửa Ông ban hành Kế hoạch số 01/KH-BTC ngày 25/01/2024 về việc tổ chức Lễ hội Đền Cửa Ông tháng 02 năm Giáp Thìn 2024. Ban quản lý di tích ban hành Kế hoạch số 04/KH-BQLĐ ngày 18/01/2024 về việc tổ chức Khai hội Đền Cặp Tiên năm Giáp Thìn 2024.

2. Khu di tích lịch sử và danh thắng Yên Tử

Khu di tích lịch sử và danh thắng Yên Tử được Nhà nước xếp hạng là di tích lịch sử văn hoá và danh thắng cấp Quốc gia năm 1974. Năm 1992 Hội Phật giáo Việt Nam công nhận Yên Tử là một Trung tâm Phật giáo của Việt Nam.

Quyết định số 1419/QĐ-TTg ngày 27/9/2012 của Thủ tướng Chính phủ xếp hạng Di tích lịch sử và danh lam thắng cảnh Yên Tử được xếp hạng là di tích Quốc gia đặc biệt.

Quyết định số 2333/QĐ-UBND ngày 17/9/2012 của Ủy ban nhân dân tỉnh Quảng Ninh về việc thành lập Ban quản lý di tích và rừng quốc gia Yên Tử trên cơ sở Trung tâm Quản lý di tích - danh thắng Yên Tử và Ban quản lý dự án rừng đặc dụng Yên Tử trực thuộc Ủy ban nhân dân thành phố Uông Bí.

Quyết định số 7696/QĐ-UBND ngày 28/12/2023 của Ủy ban nhân dân thành phố Uông Bí về việc thành lập Ban tổ chức Lễ khai Hội và Hội xuân Yên Tử năm 2024; Kế hoạch số 2756/KH-UBND ngày 22/12/2023 về Tổ chức Lễ khai hội Xuân, đón khách tham quan Yên Tử năm 2024.

Ban quản lý Di tích và Rừng quốc gia Yên Tử ban hành Kế hoạch số 01/KH-DTYT ngày 10/01/2024, về tổ chức lễ khai hội Xuân, đón khách tham quan Yên Tử năm 2024.

II. KẾT QUẢ KIỂM TRA

1. Di tích Đền Cửa Ông - Cặp Tiên

Công tác tổ chức lễ hội cơ bản được thực hiện đúng quy định:

Ban quản lý di tích ban hành các Quyết định thành lập, phê duyệt quy chế làm việc của Ban tổ chức lễ hội; chịu trách nhiệm về hoạt động của Ban tổ chức lễ hội; Ban hành, phổ biến quy chế làm việc và phân công trách nhiệm của các thành viên Ban tổ chức lễ hội; nội quy thực hiện nếp sống văn minh trong lễ hội.

Ban Quản lý di tích đã phối hợp với các đơn vị, Ủy ban nhân dân phường Cửa Ông, Ủy ban nhân dân xã Đông Xá chủ động xây dựng kế hoạch, phương án huy động lực lượng, phân công các điểm, chốt hợp lý đảm bảo an ninh trật tự, sẵn sàng ngăn chặn tình trạng trộm cắp, móc túi, xóc thẻ, trò chơi mang tính cờ bạc trá hình. Phân luồng phương tiện của du khách đến với lễ hội, tránh ùn tắc giao thông.

Ban quản lý di tích phối hợp các cấp có thẩm quyền tuyên truyền, giới thiệu mục đích, ý nghĩa, giá trị của lễ hội trên hệ thống loa phát thanh, báo Quảng Ninh, Đài phát thanh truyền hình, Trang thông tin điện tử của tỉnh và thành phố Cẩm Phả, thành lập Tổ thuyết minh để giới thiệu, quảng bá phát huy giá trị di tích; thông báo số điện thoại đường dây nóng trên fanpage Đền Cửa Ông để tiếp nhận thông tin phản ánh của người tham gia lễ hội.

Bố trí khu vực đỗ xe, vị trí các gian hàng OCOP và kiot bán hàng dịch vụ tạm thời phục vụ tết Nguyên đán và Lễ hội năm 2024 theo đúng phương án phê duyệt của Thành phố. Yêu cầu các hộ kinh doanh ký cam kết bán hàng đúng trong các vị trí đã được bố trí; đăng ký cụ thể mặt hàng kinh doanh; niêm yết giá công khai, bán đúng giá, không ép giá, chèo kéo khách; chỉ bán những mặt hàng có nguồn gốc, xuất xứ rõ ràng và đảm bảo an toàn vệ sinh thực phẩm. Tuyệt đối không đổi tiền lẻ lấy chênh lệch.

Ban Quản lý di tích thường xuyên kiểm tra bình cứu hỏa, bố trí vị trí đặt hộp đựng bình cứu hỏa dễ thấy, dễ lấy sử dụng; kiểm tra hệ thống máy bơm nước để đảm bảo tốt nhất công tác cứu hỏa khi có tình huống xảy ra; cải tạo, thay thế toàn bộ hệ thống đường dây điện chiếu sáng trong các nơi thờ tự. Nhắc nhở du khách thấp hương đúng nơi quy định.

Bổ sung lắp đặt hệ thống camera trong khuôn viên khu di tích và khu vực trông giữ phương tiện để đảm bảo công tác an ninh trật tự, công tác kiểm tra, kiểm soát và trích xuất hình ảnh khi cần. Thường xuyên tuyên truyền trên hệ thống loa truyền thanh nhắc nhở du khách phối hợp đảm bảo an ninh trật tự, không tham gia các hoạt động mê tín dị đoan, cờ bạc trá hình trái với thuần phong mỹ tục của dân tộc.

Phối hợp với đơn vị dịch vụ công ích quét dọn, thu gom rác thải thường xuyên, liên tục, không để tồn đọng qua ngày, giữ gìn khu di tích luôn sạch đẹp.

Quy định cụ thể khu vực tổ chức các hoạt động dịch vụ đã được sự cho phép của cấp có thẩm quyền, không lấn chiếm khuôn viên di tích; treo, đặt bảng phổ biến nội dung, biển hướng dẫn ở vị trí phù hợp, thuận tiện cho việc tiếp nhận thông tin của người tham gia lễ hội.

Việc quản lý và sử dụng nguồn thu từ di tích theo Thông tư số 04/2023/TT-BTC ngày 19 tháng 01 năm 2023 của Bộ Tài chính về Hướng dẫn quản lý, thu chi

tài chính cho công tác tổ chức lễ hội và tiền công đức, tài trợ cho di tích và hoạt động lễ hội được thực hiện công khai, minh bạch. Thực hiện nghiêm túc quy trình mở kết, kiểm đếm tiền công đức và nộp tài khoản ngân hàng theo quy định pháp luật. Hướng dẫn việc đặt tiền lễ đúng nơi quy định qua hệ thống loa phát thanh.

Tại Đền Cặp Tiên còn tiếp nhận hiện vật như lọ lục bình, đèn thờ, sư tử đá không nằm trong danh mục hồ sơ xếp hạng di tích; Đền Cửa Ông đầu bẫy tại Đền Trung đã bị gãy.

2. Khu di tích lịch sử và danh thắng Yên Tử

Công tác tổ chức lễ hội cơ bản đã thực hiện theo quy định như: Ban quản lý di tích ban hành các Quyết định thành lập, phê duyệt quy chế làm việc của Ban tổ chức lễ hội; chịu trách nhiệm về hoạt động của Ban tổ chức lễ hội; Ban hành, phổ biến quy chế làm việc và phân công trách nhiệm của các thành viên Ban tổ chức lễ hội; nội quy thực hiện nếp sống văn minh trong lễ hội.

Ban quản lý di tích phối hợp các cấp có thẩm quyền tuyên truyền, giới thiệu mục đích, ý nghĩa, giá trị của lễ hội trên phương tiện thông tin đại chúng, báo vnexpress; báo Quảng Ninh, báo Chất lượng Việt Nam, Đài phát thanh truyền hình, Trang thông tin điện tử của thành phố Uông Bí, Website Du lịch thành phố, Đài truyền hình Việt; thông báo số điện thoại đường dây nóng trên fanpage di tích để tiếp nhận thông tin phản ánh của người tham gia lễ hội.

Hoạt động tôn giáo, tín ngưỡng tại khu di tích Yên Tử được Ban Trị sự (nhà chùa) và du khách thực hiện đúng theo nội quy, quy định của nhà nước và Ban tổ chức Hội xuân Yên Tử đề ra. Không có hiện tượng mê tín dị đoan, cầu đồng xóc thẻ, bói toán, không tuyên truyền tà đạo.

Các hiện tượng bán hàng rong, lấn chiếm lòng đường đã được kiểm tra, xử lý ngay từ những ngày đầu xuân; không có hiện tượng cò mồi, chèo kéo, dịch vụ đổi tiền lẻ, đeo bám khách để bán hàng; không có hiện tượng trộm cắp tài sản, móc túi tại các điểm chùa và các bến bãi trông giữ phương tiện ô tô, xe máy.

Ban quản lý di tích phối hợp với các cơ quan có thẩm quyền tổ chức ký cam kết đối với các nhà hàng kinh doanh ăn nghỉ trong khu di tích thực hiện các quy định của Nhà nước về quản lý, bảo vệ động vật hoang dã; tập huấn và cấp Giấy chứng nhận cơ sở đủ điều kiện vệ sinh an toàn thực phẩm; tổ chức cho các hộ kinh doanh ký cam kết thực hiện các quy định của nhà nước để đảm bảo môi trường kinh doanh du lịch; kiên quyết xử lý các hành vi: mời chào, chèo kéo, đeo bám khách thiếu văn minh lịch sự; bán hàng giả, hàng kém chất lượng, bán hàng giá cao; treo mắc, bày bán thức ăn, thịt động vật tươi sống; xe ôm, xe taxi đậu đỗ, đón trả khách không đúng quy định.

Ban quản lý di tích phối hợp cùng các cơ quan chức năng, Công an thành phố kiểm tra, rà soát và đôn đốc các đơn vị trong Khu di tích thực hiện tốt công tác phòng cháy chữa cháy để phục vụ Hội xuân 2024; tiến hành kiểm tra hệ thống biển cảnh báo, hệ thống bơm, bể chứa nước, bể hóa sớ; hướng dẫn du khách không thắp hương trong chùa, hóa sớ đốt vàng mã đúng nơi quy định, tuyên truyền du khách khi tham gia lễ hội, có ý thức phòng chống cháy nổ.

Công tác vệ sinh môi trường được đảm bảo, rác thải được thu gom, vận chuyển hằng ngày xuống nơi tập kết để xử lý.

Ban quản lý di tích và rừng quốc gia Yên Tử đã phối hợp với Ban Trị sự Giáo hội phật giáo Việt Nam tỉnh Quảng Ninh trong việc tiếp nhận tiền công đức; Ban được hưởng 4% từ nguồn thu công đức; việc quản lý, sử dụng 96% tiền công đức là do Ban Trị sự Giáo hội phật giáo tỉnh Quảng Ninh (nhà chùa) quản lý và sử dụng.

III. KẾT LUẬN

Công tác quản lý và tổ chức lễ hội tại các di tích tỉnh Quảng Ninh đã được Ủy ban nhân dân tỉnh, Sở Văn hóa và Thể thao, các cấp chính quyền quan tâm; các nguồn lực được đầu tư cho bảo vệ, tu bổ và tôn tạo di tích đã góp phần làm cho diện mạo di tích ngày càng thay đổi, trở thành một tiềm năng trong phát triển kinh tế xã hội và phát triển du lịch của địa phương. Phần nghi lễ được tiến hành trang trọng đúng nghi thức; phần hội đảm bảo vui tươi, lành mạnh, đa dạng về hình thức với các hoạt động văn hóa, văn nghệ dân gian truyền thống, tạo ấn tượng sâu sắc trong các tầng lớp Nhân dân.

IV. KIẾN NGHỊ

1. Sở Văn hóa và Thể thao tỉnh Quảng Ninh

- Tiếp tục quán triệt, thực hiện nghiêm công tác quản lý, tổ chức hoạt động lễ hội và khai thác giá trị di tích lịch sử văn hoá tại địa phương theo quy định của Luật Di sản văn hóa, Luật Tín ngưỡng tôn giáo; Chỉ thị số 41-CT/TW ngày 05 tháng 02 năm 2015 của Ban Bí thư về việc tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác quản lý và tổ chức lễ hội; Chỉ thị số 26-CT/TW ngày 23/11/2023 của Ban Bí thư về việc tổ chức Tết Giáp Thìn năm 2024; Công điện số 1300/CĐ-TTg ngày 05/12/2023 của Thủ tướng Chính phủ về bảo đảm trật tự, an toàn giao thông dịp Tết Dương lịch, Tết Nguyên đán Giáp Thìn và Lễ hội xuân 2024; Chỉ thị số 30/CT-TTg ngày 15/12/2023 của Thủ tướng Chính phủ về việc tăng cường các biện pháp bảo đảm đón Tết Nguyên đán Giáp Thìn 2024 vui tươi, lành mạnh, an toàn, tiết kiệm; Nghị định số 110/2018/NĐ-CP ngày 29/8/2018 của Chính phủ quy định về quản lý và tổ chức lễ hội; Chỉ thị số 274/CT-BVHTTDL ngày

23/9/2022 của Bộ trưởng Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch về tăng cường quản lý nhà nước đối với một số hoạt động văn hóa nghệ thuật, lễ hội, bảo vệ và phát huy giá trị di sản văn hóa, phục hồi và phát triển du lịch; Công văn số 6489/VPCP-KGVX ngày 23/8/2023 của Văn phòng Chính phủ về việc tiếp tục triển khai Nghị định 110/2018/NĐ-CP ngày 29/8/2018 của Chính phủ; Quyết định số 2068/QĐ-BVHTTDL ngày 03/8/2023 của Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch về Ban hành Bộ tiêu chí về môi trường văn hóa trong lễ hội truyền thống; Công văn số 5833/BVHTTDL-VP ngày 29/12/2023 của Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch về tăng cường công tác quản lý, tổ chức các hoạt động văn hóa, thể thao, du lịch và lễ hội mừng Xuân Giáp Thìn 2024; Công văn số 165/TTr-VHGD ngày 25/12/2023 của Chánh Thanh tra Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch về tăng cường thanh tra, kiểm tra công tác quản lý, tổ chức lễ hội và đón Tết Nguyên đán Giáp Thìn 2024.

- Tăng cường công tác tuyên truyền về di tích và lễ hội; đồng thời tuyên truyền với nhân dân và du khách trong việc thực hiện nếp sống văn minh trong lễ hội, tích cực bồi dưỡng, nâng cao trình độ, năng lực cho đội ngũ cán bộ làm công tác hướng dẫn khách tham quan tại các điểm di tích.

- Chỉ đạo các Ban quản lý di tích, đơn vị có liên quan khẩn trương thực hiện các nội dung trong Kết luận thanh tra.

2. Các Ban quản lý di tích

- Ban quản lý di tích, Ban tổ chức lễ hội, thủ từ thực hiện nghiêm công tác quản lý di tích, tổ chức lễ hội theo các quy định của Luật Di sản văn hóa và các văn bản pháp luật khác có liên quan. Không tiếp nhận hiện vật không rõ nguồn gốc (linh vật, đồ thờ cúng,...) không có trong danh mục hồ sơ xếp hạng di tích.

- Ban quản lý di tích, Ban tổ chức lễ hội tăng cường sự phối hợp, nâng cao tinh thần trách nhiệm; kịp thời giải quyết, chấn chỉnh những phát sinh, tồn tại diễn ra trong lễ hội trên địa bàn như: đốt nhiều vàng mã, ăn xin, ăn mày, khẩn thuê; hàng quán lấn chiếm lối đi vào di tích; nâng giá hàng hóa dịch vụ và trông giữ phương tiện; tổ chức chơi các trò chơi cờ bạc trá hình; bố trí lực lượng thu gom kịp thời tiền đặt lễ và tiền dầu nhang; hướng dẫn nhân dân và du khách thực hiện nếp sống văn minh khi tham gia lễ hội. Tăng cường kiểm tra, giám sát và xử lý nghiêm những hiện tượng phản cảm diễn ra trong lễ hội.

- Đảm bảo vệ sinh môi trường, vệ sinh an toàn thực phẩm. Lắp đặt hệ thống bảng, biển hướng dẫn nhân dân và du khách về tham dự lễ hội tại các điểm vào di tích.

- Quản lý tốt nguồn thu, chi theo Thông tư số 04/2023/TT-BTC ngày 19 tháng 01 năm 2023 của Bộ Tài chính về Hướng dẫn quản lý, thu chi tài chính cho công tác tổ chức lễ hội và tiền công đức, tài trợ cho di tích và hoạt động lễ hội.

Hướng dẫn việc đặt tiền lễ đúng nơi quy định; quản lý và sử dụng nguồn thu từ hoạt động lễ hội hiệu quả, công khai, minh bạch, đúng mục đích.

- Tăng cường công tác tuyên truyền về lịch sử di tích và ý nghĩa lễ hội; đồng thời tuyên truyền với nhân dân và du khách trong việc thực hiện nếp sống văn minh trong lễ hội.

- Đối với di tích Đền Cửa Ông - Cặp Tiên:

Đề nghị Ban quản lý di tích khắc phục ngay các tồn tại trong việc sắp xếp hiện vật tại Đền Cặp Tiên; tham mưu các cấp có thẩm quyền phương án tu bổ đầu bẩy tại Đền Trung thuộc di tích Đền Cửa Ông;

Đề nghị Ủy ban nhân dân thành phố Cẩm Phả phối hợp Ủy ban nhân dân huyện Vân Đồn chỉ đạo Ban quản lý di tích lịch sử quốc gia đặc biệt Đền Cửa Ông - Cặp Tiên xây dựng quy chế quản lý di tích tại Đền Cặp Tiên và có phương án giải quyết đối với gia đình Thủ từ Phạm Thắng Lợi Đền Cặp Tiên;

Đề nghị Ủy ban nhân dân xã Đông Xá sớm báo cáo Ủy ban nhân dân huyện Vân Đồn việc thống kê hiện vật, các công trình đã đầu tư tại Đền Cặp Tiên để triển khai thực hiện nhiệm vụ của Ban quản lý di tích lịch sử quốc gia đặc biệt Đền Cửa Ông - Cặp Tiên./.

Nơi nhận:

- Bộ trưởng (để báo cáo);
- Tổng Thanh tra Chính phủ (để báo cáo);
- Thứ trưởng Trịnh Thị Thủy (để báo cáo);
- UBND tỉnh Quảng Ninh;
- Sở VH TT tỉnh Quảng Ninh (để chỉ đạo);
- Thanh tra Sở VH TT tỉnh Quảng Ninh (để thực hiện);
- Các đơn vị được thanh tra (để thực hiện);
- Lưu: VT, Hồ sơ Đoàn (10)

CHÁNH THANH TRA

mm amceal
Lê Thanh Liêm